

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 01.040.29; 29.020 **Květen 2010**

Mezinárodní elektrotechnický slovník –
Část 141: Vícefázové soustavy a obvody

ČSN
IEC 60050-141
33 0050

International Electrotechnical Vocabulary –
Part 141: Polyphase systems and circuits

Vocabulaire Electrotechnique International –
Partie 141: Systemes et circuits polyphasés

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy IEC 60050-141:2004. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard IEC 60050-141:2004. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN IEC 50(131A) (33 0050) z června 1999.

Národní předmluva

Změny proti předchozím normám

V souladu s vydáním mezinárodní normy IEC 60050-141:2004 byla tato ČSN IEC 60050-141 proti předchozí ČSN IEC 50(131A):1995 Mezinárodní elektrotechnický slovník – Kapitola 131: Elektrické a magnetické obvody – Oddíl 131-04: Vícefázové obvody a součásti, zcela přepracována a rozšířena za účelem zajištění návaznosti na terminologii použitou v jednotlivých terminologických normách i v normách výrobků zavedených od doby vydání původní norma do soustavy ČSN.

Informace o citovaných normativních dokumentech

IEC 60027-1:1992 zavedena v ČSN IEC 27-1:1995 (33 0100) Písmenné značky používané v elektrotechnice. Část 1: Všeobecně

IEC 60050-101:1998 zavedena v ČSN IEC 60050-101:2002 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník – Část 101: Matematika

IEC 60050-121:1998 zavedena v ČSN IEC 60050-121:2000 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický

slovník – Část 121: Elektromagnetismus

IEC 60050-131:2002 zavedena v ČSN IEC 60050-131:2005 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník – Část 131: Teorie obvodů

IEC 60050-151:2001 zavedena v ČSN IEC 60050-151:2004 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník – Část 151: Elektrická a magnetická zařízení

IEC 60050-195:1998 zavedena v ČSN IEC 60050-195:2001 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník – Část 195: Uzemnění a ochrana před úrazem elektrickým proudem

IEC 60050-603:1986 zavedena v ČSN 33 0050-603:1994 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník. Kapitola 603: Výroba, přenos a rozvod elektrické energie. Plánování a řízení elektrizační soustavy

IEC 60050-826 zavedena v ČSN IEC 60050-826 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník – Část 826: Elektrické instalace

Souvisící ČSN

ČSN EN 62428:2009 (33 0111) Výkonová elektrotechnika – Složkové soustavy trojfázových sítí – Veličiny a jejich transformace (idt IEC 62428:2008)

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Termíny a definice jsou uvedeny v české, anglické a francouzské verzi, dále jsou uvedeny termíny bez definic v arabštině, čínštině, němčině, španělštině, italštině, japonštině, polštině, portugalštině a švédštině. Ve stejném pořadí jsou uvedeny i abecední rejstříky.

Ve francouzštině a němčině je pro označení podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního použito označení „m“, „f“ nebo „n“; pro množné číslo je použito v němčině označení „pl“.

České názvy a definice v heslech 141-02-10 (nulový bod) 141-02-11 (nulový bod, vícefázový nulový bod) se liší od názvů a definic termínů v ČSN IEC 60050-195 jednak proto, že názvy jsou převzaty již z novější ČSN IEC 60050-826 a také proto, že definice v ČSN IEC 60050-195 jsou vztaženy k vícefázové soustavě, zatímco v této normě k vícefázovému prvku. ČSN IEC 60050-195 také zahrnuje stejnosměrné sítě, čímž v ní uvedený termín „vodič vedení“ má širší význam než v této normě, ve které termín vodič vedení (heslo 141-03-02) je totožný s termínem fázový vodič.

Vypracování normy

Zpracovatel: Ing. Michal Kříž, IČ 6396401

Technická normalizační komise: TNK 21 Terminologie v elektrotechnice

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Marie Živcová

MEZINÁRODNÍ NORMA

Mezinárodní elektrotechnický slovník – IEC 60050-141

Část 141: Vícefázové soustavy a obvody První vydání

2004-08

Obsah

Předmluva 4

Úvod - Dodržované principy a pravidla 5

1 Rozsah platnosti 7

2 Citované normativní dokumenty 7

3 Termíny a definice 8

Oddíl 141-01 Vícefázové soustavy a veličiny 8

Oddíl 141-02 Vícefázové prvky a obvody 15

Oddíl 141-03 Vícefázová vedení 23

Abecední rejstříky

Český abecední rejstřík 31

Anglický abecední rejstřík 33

Francouzský abecední rejstřík 35

Arabský abecední rejstřík 37

Čínský abecední rejstřík 40

Německý abecední rejstřík 41

Španělský abecední rejstřík 42

Japonský abecední rejstřík 43

Polský abecední rejstřík 45

Portugalský abecední rejstřík 47

Švédský abecední rejstřík 48

Předmluva

- 1) IEC (Mezinárodní elektrotechnická komise) je celosvětovou normalizační organizací, zahrnující všechny národní elektro-technické komitáty (národní komitáty IEC). Cílem IEC je podporovat mezinárodní spolupráci ve všech otázkách, které se týkají normalizace v oblasti elektrotechniky a elektroniky. Za tím účelem, kromě jiných činností, IEC vydává mezinárodní normy. Jejich příprava je svěřena technickým komisím, každý národní komitát IEC, který se zajímá o projednávání předmět, se může těchto přípravných prací zúčastnit. Mezinárodní vládní i nevládní organizace, s nimiž IEC navázala pracovní styk, se této přípravě rovněž zúčastňují. IEC úzce spolupracuje s Mezinárodní organizací pro normalizaci (ISO) v souladu s podmínkami dohodnutými mezi těmito dvěma organizacemi.
- 2) Oficiální rozhodnutí nebo dohody IEC týkající se technických otázek vyjadřují v největší možné míře mezinárodní shodu v názoru na předmět, kterého se týkají, jelikož jsou v každé technické komisi zastoupeny všechny zainteresované národní komitáty.

- 3) Vypracované dokumenty mají formu doporučení pro mezinárodní použití publikovaných formou norem, technických zpráv nebo pokynů a v tom smyslu jsou přijímány národními komitétami. I když je věnováno velké úsilí na to, aby byl technický obsah publikací IEC přesný, IEC nemůže být odpovědná za způsob, jakým jsou používány nebo za jakoukoliv chybnou interpretaci uživatelem.
- 4) Na podporu mezinárodního sjednocení národní komitétů IEC přebírají mezinárodní normy IEC transparentně v maximální možné míře do svých národních a regionálních norem. Každý rozdíl mezi normou IEC a odpovídající národní nebo regionální normou se v těchto normách jasně vyznačí.
- 5) IEC nemá žádný postup týkající se vyznačování schválení a nenese žádnou odpovědnost za prohlášení o shodě předmětu s některou jeho normou.
- 6) Všichni uživatelé se mají ujistit, že mají poslední vydání této normy.
- 7) IEC ani její řídicí pracovníci, zaměstnanci, pomocné síly nebo zástupci, včetně samostatných expertů a členů technických komisí a národních komisí IEC, neodpovídají za jakékoliv zranění osob, poškození majetku nebo poškození čehokoliv, ať už přímé nebo nepřímé, nebo za náklady (včetně právních poplatků) a výdaje spojené s publikací, používáním a spoléháním se na tuto normu IEC nebo jiné publikace IEC.
- 8) Je věnována pozornost normativním odkazům citovaným v této normě. Používání citovaných publikací je nezbytné ke správnému používání této normy.
- 9) Upozorňuje se na možnost, že některé prvky této mezinárodní normy mohou být předmětem patentových práv. IEC nelze činit odpovědnou za identifikaci libovolného patentového práva nebo všech takovýchto patentových práv.

Mezinárodní norma IEC 60050-141 byla připravena technickou komisí IEC 1 Terminologie .

Toto první vydání ruší a nahrazuje IEC 60050-131A(1982).

Text této normy vychází z těchto dokumentů:

FDIS	Zpráva o hlasování
1/1916A/FDIS	1/1920A/RVD

Úplné informace o hlasování při schvalování této normy je možno nalézt ve zprávě o hlasování v uvedené tabulce.

Tato publikace byla vytvořena podle Směrnic ISO/IEC, Část 2.

Termíny a definice jsou v této části IEV jsou uvedeny ve francouzštině a angličtině, kromě toho jsou uvedeny termíny v arabštině (ar), čínštině (cn), němčině (de), španělštině (es), japonštině (ja), polštině (pl), portugalsštině (pt) a švédštině (sv).

Komise rozhodla, že obsah základní publikace a jejích změn se nebude měnit až do výsledného data aktualizace uvedeného na internetové adrese IEC <http://webstore.iec.ch> v údajích o této publikaci. K tomuto datu bude publikace

- znovu potvrzena;
- zrušena;
- nahrazena revidovaným vydáním, nebo
- změněna.

Úvod

Dodržované principy a pravidla

Všeobecně

IEV (soubor IEC 60050) je univerzální vícejazyčný slovník zahrnující oblast elektrotechniky, elektroniky a telekomunikací. Obsahuje *terminologická hesla*, z nichž každé odpovídá jednomu *pojmu*. Tato hesla jsou rozdělena do řady *částí*, přičemž každá část odpovídá určité oblasti.

Příklady:

Část 161 (IEC 60050-161): Elektromagnetická kompatibilita

Část 411 (IEC 60050-411): Točivé stroje

Hesla jsou řazena podle hierarchického klasifikačního schématu část/oddíl/pojem, pojmy jsou v oddílech uspořádány systematicky.

Termíny, definice a poznámky jsou v heslech uvedeny v angličtině a francouzštině. Některé také v ruštině a španělštině.

U každého hesla jsou jednotlivé termíny uváděny také v *doplňkových jazycích IEV*, pokud jsou dostupné: arabštině, čínštině, němčině, španělštině, italštině, japonštině, nizozemštině, polštině, portugalštině, ruštině a švédštině.

Kromě toho obsahuje každá Část *abecední rejstřík* termínů zahrnutých do této Části, ve všech jazycích IEV.

Uspořádání terminologického hesla

Každé heslo odpovídá určitému pojmu a obsahuje:

- *číslo hesla*,
- popřípadě *písmennou značku pro veličinu nebo jednotku*,

dále pro každý základní jazyk IEV:

- termín označující pojem, nazývaný „*preferovaný termín*“, popřípadě doplněný *synonymy a zkratkami*,
- *definici* pojmu,
- popřípadě *zdroj*,
- popřípadě *poznámky*

a na konci jednotlivé termíny v doplňkových jazycích IEV.

Číslo hesla

Číslo hesla se skládá ze tří prvků oddělených pomlčkou:

- číslo části: 3 číslice,
- číslo oddílu: 2 číslice,
- číslo pojmu: 2 číslice (00 až 99).

Příklad: **131-13-82**

Písmenné značky pro veličiny a jednotky

Tyto značky, které jsou jazykově nezávislé, jsou uvedeny na samostatném řádku za číslem hesla.

Příklad:

značka: R

odpor

Preferovaný termín a synonyma

Preferovaný termín je termín, který stojí na začátku terminologického hesla; za ním mohou následovat synonyma. Je vytištěn tučným písmem.

Synonyma:

Synonyma jsou vytištěna na samostatných řádcích pod preferovaným termínem: jsou rovněž vytištěna tučným písmem, vyjma nevhodných synonym, která jsou vytištěna netučným písmem a za nimiž následuje charakteristika „(nevhodný termín)“.

Části, které je možno vypustit:

Některé části termínu je možno vypustit, je-li termín použit v příslušném oboru nebo v odpovídajícím kontextu. Takovéto části jsou vytištěny tučným písmem a jsou v závorkách.

Příklad: **(elektromagnetická) emise**

Neexistence odpovídajícího termínu:

Pokud v daném jazyce neexistuje odpovídající termín, je preferovaný termín nahrazen pěti tečkami, například:

„.....“ (a samozřejmě neexistují synonyma).

Charakteristiky

Každý termín (nebo synonymum) může být doplněn charakteristikami uvádějícími doplňující informace, které jsou vytištěny za tímto termínem na stejném řádku jako příslušný termín.

Příklady charakteristik:

- *specifické použití termínu:*

přenosové vedení (v elektrizačních soustavách)

- *národní varianta:*

lift (výtah) GB

- *gramatické informace:*

termoplast, podstatné jméno

AC, kvalifikátor

- *zkratka:*

EMC (zkratka)

- *nevhodný termín*: tlumivka (nevhodný termín)

Zdroj

V některých případech bylo nezbytné zařadit do určité části IEV pojem převzatý z jiné části IEV nebo z jiného uznávaného terminologického dokumentu (VIM, ISO/IEC 2382 atd.), u obou případů buď s modifikací definice (a popřípadě termínu), nebo bez ní.

To je vyjádřeno uvedením tohoto zdroje, vytištěno netučným písmem a uvedeno v hranatých závorkách na konci definice.

Příklad: [131-03-13 MOD]

(MOD udává, že definice byla modifikována)

Termíny v doplňkových jazycích IEV

Tyto termíny jsou umístěny na konci hesla na samostatných řádcích (jeden samostatný řádek pro každý jazyk) a jsou uvedeny dvoupísmenným kódem pro daný jazyk stanoveným v ISO 639 a v abecedním pořádku podle tohoto kódu. Synonyma jsou oddělena středníkem.

1 Rozsah platnosti

Tato Část IEC 60050 uvádí všeobecnou terminologii používanou v oblasti vícefázových obvodů a soustav.

Tato terminologie je ovšem konzistentní s terminologií vytvořenou v jiných specializovaných Částech IEV.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.